

**Қазақстан Республикасы Сауда және интеграция министрлігі Техникалық
реттеу және метрология комитетінің Солтүстік Қазақстан облысы бойынша
департаментінің қызметінде сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу
қорытындылары бойынша
ТАЛДАМАЛЫҚ АНЫҚТАМА**

Петропавл к

15.09.2026 жылы

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау Қазақстан Республикасы Мемлекеттік қызмет істері және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігі Төрағасының 2016 жылғы 19 қазандағы №12 бұйрығымен бекітілген сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізудің үлгілік қағидаларына сәйкес жүргізілді.

Қазақстан Республикасы Сауда және интеграция министрлігі Техникалық реттеу және метрология комитетінің Солтүстік Қазақстан облысы бойынша департаментінің (бұдан әрі - Департамент) 2026 жылға арналған жұмыс жоспарын іске асыру мақсатында Департамент басшысы қызметіндегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу туралы 2026 жылғы 18 тамыздағы № 34-НҚ бұйрық шығарды. «Қазақстан Республикасы Сауда және интеграция министрлігінің Солтүстік Қазақстан облысы бойынша метрологиясы», жұмыс тобы, Департамент қызметіндегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізілді.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау Департаменттің 2025 жылғы 01 қыркүйектен 2026 жылғы 01 қыркүйекке дейінгі уақыт кезеңіндегі қызметін қамтыды.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу мерзімі 2026 жылғы 25 тамыздан 2026 жылғы 14 қыркүйекке дейін.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау келесі бағыттар бойынша жүргізіледі:

1. «ҚР СИМ Техникалық реттеу және метрология комитетінің Солтүстік Қазақстан облысы бойынша департаменті» РММ қызметіне қатысты нормативтік құқықтық актілердегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау;
2. «ҚР СИМ Техникалық реттеу және метрология комитетінің Солтүстік Қазақстан облысы бойынша департаменті» РММ ұйымдастыру-басқару қызметіндегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау.
3. Департамент қызметінен туындайтын өзге де мәселелер.

I. Техникалық реттеу және метрология Комитеті СҚО бойынша департаментінің қызметіне қатысты нормативтік құқықтық актілердегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдері. НҚА - да құқықтық қайшылықтардың болуы

Талдау объектісінің қызметіне қатысты нормативтік құқықтық актілердегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау:

Департамент өз қызметін «Қазақстан Республикасы Сауда және интеграция министрлігі Техникалық реттеу және метрология комитетінің Солтүстік Қазақстан облысы бойынша департаменті» республикалық мемлекеттік мекемесінің «Қазақстан Республикасы Сауда және интеграция министрінің міндетін атқарушының 2015 жылғы 29 шілдедегі № 29 бұйрығына 16-қосымшаға сәйкес ережесіне сәйкес жүзеге асырады. «Қазақстан Республикасы Сауда және интеграция министрлігінің Техникалық реттеу және метрология комитеті» республикалық мемлекеттік мекемесі және оның аумақтық бөлімшелері.

Департамент өз қызметінде және техникалық реттеу, өлшем бірлігін қамтамасыз ету және аккредиттеу саласындағы саясатты іске асыру үшін Қазақстан Республикасының мынадай заңдары мен Кодекстерін басшылыққа алады:

1. «Техникалық реттеу туралы»;
2. «Өлшем бірлігін қамтамасыз ету туралы»;
3. «Сәйкестікті бағалау саласындағы аккредиттеу туралы»;
4. «Бағалы металдар мен асыл тастар туралы»;
5. «Қазақстан Республикасының Мемлекеттік рәміздері туралы»;
6. «Әкімшілік құқық бұзушылық туралы» ҚР Кодексі;

7. «Қазақстан Республикасының Кәсіпкерлік Кодексі»;

8. «Қазақстан Республикасының Әкімшілік рәсімдік-процестік кодексі».

Қазақстан Республикасының осы заңдары мен Кодекстерін іске асыру Қазақстан Республикасы Үкіметінің заңға тәуелді актілері және Қазақстан Республикасы Сауда және интеграция Министрлігінің бұйрықтары негізінде бақылау және қадағалау субъектілеріне (объектілеріне) мемлекеттік бақылау және қадағалау жүргізу арқылы жүзеге асырылады.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін тудыратын дискрециялық өкілеттіктер мен ережелерді талдау нәтижелері бойынша анықталған жоқ.

II. Ұйымдастырушылық-басқарушылық қызметтегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдері.

Талдау объектісінің ұйымдастырушылық-басқарушылық қызметіндегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау кезінде мынадай мәселелер қаралды:

- 1) персоналды басқару, оның ішінде сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ұшыраған лауазымдарды айқындау;
- 2) мүдделер қақтығысын реттеу;
- 3) Мемлекеттік қызмет көрсету;
- 4) рұқсат беру функцияларын іске асыру;
- 5) бақылау-қадағалау функцияларын іске асыру;
- 6) бюджет және қаржы қаражатын игеру және бөлу;
- 7) Мемлекеттік сатып алуды өткізу мәселесі бойынша;
- 8) жеке және заңды тұлғалармен шарттар жасасу.

1) Персоналды басқару, оның ішінде сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ұшыраған лауазымдарды айқындау

Департаменттің штат саны 3 қызметкерді құрайды: 1-басшы, 2-бас маман. Нақты 3 қызметкер. Талданған кезеңде жұмыстан босатылған қызметкерлер болған жоқ, жаңадан қабылданған қызметкерлер болған жоқ. Бос лауазымдар жоқ.

Барлық жоғары білімді қызметкерлер. Құзыреттері, білім деңгейі, жұмыс тәжірибесі бойынша «Б» корпусының мемлекеттік әкімшілік лауазымдарына қойылатын үлгілік біліктілік талаптарына сәйкес келеді.

Өзіне тән емес жұмыстарды оңтайландыру және босату мақсатында барлық кадрлық және қаржылық саясатты Министрлік туындаған мәселелерді жедел шешу үшін орталықтандырып жүзеге асырады.

Талдау кезінде Департаменттегі мемлекеттік қызметшілердің барлық штаттық лауазымдары сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ұшыраған лауазымдар тізбесіне жататыны анықталды.

2) Мүдделер қақтығысын реттеу.

Департамент қызметкерлерінің жеке істерін зерделеу барысында мүдделер қақтығысы фактілері анықталмады, жақын туыстарының, жұбайлары мен жекжаттарының бірлескен қызметі (жұмысы) фактілері анықталған жоқ.

Мониторингті жүзеге асыру кезінде Әдеп кодексінің және сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманың нормаларын сақтамауға байланысты тәуекелдердің туындау жағдайлары табылған жоқ, қызметкерлердің әкімшілік құқық бұзушылықтар, тәртіптік бұзушылықтар, оның ішінде еңбек тәртібін бұзушылықтар жасауға жол бергені анықталған жоқ.

БАҚ-та Департамент қызметкерлері туралы сыни, жағымсыз жарияланымдар болған жоқ.

3) Мемлекеттік қызметтер көрсету.

Департамент Мемлекеттік қызметтерді көрсетпейді.

4) Рұқсат беру функцияларын іске асыру.

Департаменттің функцияларына рұқсат беру функцияларын іске асыру кірмейді.

5) Бақылау-қадағалау функцияларын іске асыру

Департаменттің техникалық реттеу, сәйкестікті бағалау саласындағы аккредиттеу, өлшем бірлігін қамтамасыз ету, бағалы металдар мен асыл тастарды, мемлекеттік рәміздерді өткізу саласындағы мемлекеттік бақылау және қадағалау функциялары бар.

Мемлекеттік бақылау жоспардан тыс тексерулер, барумен және бармай профилактикалық бақылау нысанында, сондай-ақ прокуратура органдарымен бірлескен тексерулерге қатысу арқылы жүзеге асырылады. Бақылау мен қадағалаудың барлық нысандары Кәсіпкерлік кодексте де, салалық заңдарда да нақты реттелген.

Департаменттің әдеп жөніндегі уәкілі күнделікті негізде Департамент қызметкерлері арасында сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл және Әдеп кодексін қатаң сақтау бойынша нұсқама жүргізеді (нұсқама жүргізу журналы бар). Бұдан басқа, Әдеп жөніндегі уәкіл өзінің лауазымдық міндеттерін жүзеге асыру кезінде Қазақстан Республикасының заңнамасын мүлтіксіз сақтау жөнінде түсіндіру жұмыстарын жүргізеді.

Қызметкерлердің бақылау-қадағалау функцияларын жүзеге асыру барысында мемлекеттік қызметке нұксан келтіретін немесе сыбайлас жемқорлық әрекеттерін жасауға алғышарттары бар іс-әрекеттерге жол беру фактілері болған жоқ.

6) Бюджет және қаржы қаражатын игеру және бөлу

Бюджет және қаржы қаражатын игеру және бөлу жөніндегі барлық жұмыстар Қазақстан Республикасы Сауда және интеграция министрлігі атынан орталықтандырылған түрде жүргізіледі.

7) Мемлекеттік сатып алуды өткізу мәселесі бойынша:

Департамент мемлекеттік сатып алуды жүргізбейді

8) Жеке және заңды тұлғалармен шарттар жасасу

Департаменттің жеке және заңды тұлғалармен Шарт жасасу өкілеттігі жоқ.

III. талдау объектісінің ұйымдастырушылық-басқарушылық қызметінен туындайтын өзге де мәселелер

- жеке және заңды тұлғалардың өтініштерін қарау сапасы

Департамент қызметкерлері заңды және жеке тұлғалардың бейіндік заңнаманы түсіндіру бойынша өтініштерін олардың түсуіне қарай қарайды. Департамент барлық өтініштерді Қазақстан Республикасының Әкімшілік рәсімдік - процесік кодексіне сәйкес заңда белгіленген мерзімдерді бұзбай, белгіленген тәртіппен қарады, өтініш берушілерге уақтылы толық жауаптар берілді. Қайталанған өтініштер болған жоқ.

Өтініш білдірген адамның өтінішті орындаушымен байланысын болдырмау мақсатында өтініштердің түсуіне қарай қызметкерлер арасында есепке алу және бөлу жүргізіледі. Өтініштерге жауап алуды жеделдетуге ықпал ету мүмкіндігін болдырмау практикасы енгізілді. Өтінішті қарау үш жұмыс күні ішінде жүзеге асырылады.

Жеке және заңды тұлғалардың барлық өтініштері

- қызметтік этиканы және сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнама нормаларын сақтау

Әрбір тексеруге шыққан кезде Департамент мамандары «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Заңға және «Қазақстан Республикасы мемлекеттік қызметшілерінің әдеп нормалары мен мінез-құлық қағидаларын одан әрі жетілдіру жөніндегі шаралар туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2015 жылғы 29 желтоқсандағы № 153 Жарлығына сәйкес нұсқамадан өтеді, содан кейін журналға сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманың және әдеп қағидаларының сақталуы туралы нұсқама жүргізу туралы қол қояды Кодексінің

Департаменттің әдеп жөніндегі уәкілі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерінің алдын алу және Әдеп кодексін сақтау бойынша тұрақты негізде жұмыс жүргізеді. Департамент қызметкерлері сауда және интеграция министрлігінің және техникалық реттеу және метрология комитетінің Әдеп жөніндегі уәкілдері ұйымдастырған іс-шараларға тұрақты негізде қатысады, онда «Қазақстан Республикасындағы мемлекеттік қызмет туралы», «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы», «Қазақстан Республикасының Қылмыстық Кодексі» Заңдары және бұдан әрі шаралар туралы «Қазақстан Республикасы Президентінің Жарлығы түсіндіріледі Қазақстан Республикасы мемлекеттік қызметшілерінің әдеп нормалары мен мінез-құлық қағидаларын жетілдіру».

Талдау нәтижелері бойынша талданатын кезеңде сыбайлас жемқорлық тәуекелдері анықталмағаны анықталды.

Қорытынды: сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау Департаменттің ұйымдастырушылық-басқарушылық қызметінде және Департаментті басшылыққа алатын нормативтік-құқықтық және ішкі актілерде сыбайлас жемқорлық тәуекелдері жоқ екенін көрсетті.

Қосымша: сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ұшыраған лауазымдар тізбесі

Жұмыс тобының жетекшісі

Жұмыс тобының мүшелері

Маршаков В.А.

Абилев Б.А.

Паршина Е.М.

Абдугалиева Ж.Е.